

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Zdeňkem Douděrou ve věci

žalobce: **T. D.** narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupeného advokátem Mgr. Vladimírem Partlem
sídlem AK Brno, Kopečná 11

proti
žalované: **ČR - Ministerstvo spravedlnosti ČR**, IČO 00025429
sídlem Praha 2, Vyšehradská 16

o částku 40 000 Kč s příslušenstvím

t a k t o :

- I. Žaloba, na uložení povinnosti žalované zaplatit žalobci částku 40 000 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení od 8. 10. 2019 do zaplacení, se zamítá.
- II. Žalobce je povinen nahradit žalované náklady řízení v částce 600 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění

1. Žalobce se na žalované domáhal zaplacení ve výroku I. uvedené částky se zmíněným příslušenstvím s tím, že se jedná o finanční zadostiučinění za nemajetkovou újmu podle zákona číslo 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) (dále jen „zákon“), která byla žalobci způsobena v příčinné souvislosti s jeho trestním stíháním a v rámci řízení vedeného u Městského soudu v Brně pod sp. zn. [redacted] (dále též jen „posuzované řízení“). Trestní stíhání žalobce bylo zahájeno usnesením Police ČR, Městské ředitelství police Brno, ze dne 9. 11. 2016, kdy žalobci bylo podle § 160 odst. 1, trestního řádu, sděleno obvinění ze spáchání přečinů podvodu podle § Shodu s prvopisem potvrzuje Eliška Rysová, DiS.

209 odst. 1, 2, 3 trestního zákoníku, úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, 4 trestního zákoníku, spáchaného formou účastenství podle § 24 odst. 1 písmeno a) trestního zákoníku. Žalobce byl rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 9. 10. 2018 zproštěn podle § 226 písmeno c) trestního řádu obžaloby, neboť nebylo prokázáno, že skutek, který byl žalobci kladen za vinu, spáchal právě žalobce. Trestní stíhání v rámci posuzovaného řízení bylo vedeno proti žalobci nedůvodně. Žalobce v průběhu celého řízení orgánům činným v trestním řízení opakovaně předkládal podněty směřující k zastavení trestního stíhání, opakovaně deklaroval, že se trestného činu, pro který byl stíhán, nedopustil. Trestní stíhání žalobce po dobu jeho vedení vnímal a do současnosti vnímá jako podstatný zásah do svých práv. Došlo k poškození jeho dobré pověsti a dobrého jména. Trestní stíhání trvalo téměř dva roky, což negativně působilo i na psychiku žalobce. V průběhu trestního stíhání byl žalobce viditelně stresován, což se projevilo i na jeho zdravotním stavu. Neoprávněné trestní stíhání vnímal velmi úkorně, především z důvodu, že se jako otec stará o svého nezletilého syna Ch. [REDAKCE] N. [REDAKCE] D. [REDAKCE] narozeného [REDAKCE]. K nároku na přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu v rámci posuzovaného řízení se žalobce domáhal nejprve u žalované společně s návrhem na přiznání nároku na náhradu majetkové škody v částce 58 806 Kč, když návrh byl žalované doručen 5. 4. 2019. Dne 4. 10. 2019 bylo právnímu zástupci žalobce doručeno stanovisko žalované, která dospěla k závěru, že žádost žalobce byla důvodná co do částky 57 898,50 Kč ohledně náhrady majetkové škody. Co se týká nároku na přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, tento nebyl žalovanou žalobci přiznán.

2. Žalovaná ve vyjádření k žalobě nespороvala, že u ní žalobce dne 5. 4. 2019 (žádostí ze dne 4. 4. 2019) uplatnil z důvodu v žalobě popsanych nárok na náhradu škody a na přiměřené zadostiučinění ve smyslu zákona v celkové částce 98 806 Kč spočívající v náhradě nákladů právního zastoupení v částce 58 806 Kč a finančního zadostiučinění za nemajetkovou újmu za nezákonné trestní stíhání v částce 40 000 Kč. Žalovaná žalobce projednala dne 3. 10. 2019 a konstatovala, že v posuzovaném řízení bylo vydáno nezákonné rozhodnutí ve smyslu § 7 zákona. Co se týká požadavku na finanční zadostiučinění za nemajetkovou újmu, tento žalobci nebyl přiznán, žalovaná krátce zrekapitulovala průběh posuzovaného řízení, jehož délka činila celkem 2 roky. K tvrzeným následkům na rodinný život a zdraví a psychiku žalobce nebylo v žádosti ničeho doloženo. Žalobce byl proto dne 27. 5. 2019 vyzván k doplnění tvrzení doložení důkazů. Žalobce doložil čestné prohlášení matky nezletilého syna a rodný list nezletilého syna, tyto skutečnosti však neprokazují, jakým způsobem mělo být zasaženo do jeho péče, nikterak nebylo ani prokázáno zhoršení zdravotního stavu žalobce. Pracovní sféra žalobce zasažena nebyla, v době vedení trestního stíhání byl nezaměstnaný, nebyl ani evidován na úřadu práce. Dále bylo zjištěno, že žalobce byl ve zkušební době uloženého trestu odnětí svobody za jinou trestnou činnost obdobného charakteru, prvoinstančním soudem mu byl nepravomocně uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v délce 18 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou. Žalobce má v opisu rejstříku trestů vedeny dva záznamy o trestné činnosti a je zřejmé, že se žalobce opakovaně dopouští trestné činnosti a situace probíhajícího trestního stíhání je mu známá. Co se týká délky trestního stíhání, tato činila celkem dva roky a dle žalované ji lze shledat jako přiměřenou, neboť orgány činné v trestním řízení postupovaly plynule. Žalovaná proto konstatovala, že v posuzovaném řízení došlo k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 7 zákona, a to v podobě usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 9. 11. 2016, za jehož vydání se žalovaná žalobci omluvila. Konstataování vydání nezákonného rozhodnutí a omluva se vzhledem ke stavu věci jeví jako zcela dostatečná. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu zamítl.
3. Soud vzal v řízení za prokázané, že žalobce prostřednictvím právního zástupce dopisem ze dne 4. 4. 2019 požadoval přiznání nároku na náhradu majetkové škody a přiměřeného zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, to vše podle zákona, z důvodu nezákonného rozhodnutí vydaného v posuzovaném řízení a požadoval náhradu škody v částce 58 806 Kč a přiměřené zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu v částce 40 000 Kč. Dopis byl žalované doručen dne 5. 4.

2019. V dopise ze dne 25. 6. 2019 doručeným žalované dne 27. 6. 2019 žalobce doplnil návrh na přiznání náhrady majetkové škody a přiměřeného zadostiučinění a přiložil čestné prohlášení o konaných poradách s advokátem, rodný list nezletilého, doklad o zaplacení právních služeb, osvědčení o platbě DPH a rozsudky Městského soudu v Brně ze dne 9. 10. 2018, 7. 12. 2017, vydané v posuzovaném řízení a odpor proti trestnímu příkazu ze dne 29. 3. 2017. Žalovaná následně reagovala dopisem ze dne 3. 10. 2019, ve kterém, co se týká nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání, dospěla k závěru, že v posuzovaném řízení došlo k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 7 odst. 1 zákona v podobě usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 9. 11. 2016, za jehož vydání se žalobci omluvila a dále uvedla, že uvedené konstatování vydání nezákonného rozhodnutí spolu s omluvou se vzhledem ke stavu věci jeví jako zcela dostatečné. Nemajetková újma musí být žadatelem dostatečně prokázána, což v tomto případě žalovaná neshledala.

4. Dále bylo v řízení prokázáno, že usnesením Policie ČR, Městské ředitelství policie Brno, ze dne 9. 11. 2016, č.j. [REDAKCE] bylo podle § 160 odst. 1 trestního řádu zahájeno trestní stíhání žalobce jako obviněného ze spáchání přečinů podvodu podle § 209 odst. 1, 2, 3 tr. zákoníku, úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, 4 tr. zákoníku, spáchaného formou účastenství podle § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, kterých se měl dopustit v usnesení popsánymi jednáními. Policie v odůvodnění mimo jiné uvedla, že na základě oznámení poškozené J [REDAKCE] Š [REDAKCE] nar. [REDAKCE] zahájila úkony trestního řízení, ve věci byla vyslechnuta jmenovaná poškozená, otec poškozené R [REDAKCE] Š [REDAKCE] nar. [REDAKCE] a policie dospěla k závěru, že ve věci není možný jiný postup, než zahájení trestního stíhání žalobce pro zmíněné přečiny. Městský soud v Brně rozsudkem ze dne 7. 12. 2017, č.j. [REDAKCE] uznal žalobce vinným návodem k přečinu úvěrového podvodu podle § 24 odst. 1 písm. b) k § 211 odst. 1, 4 tr. zákoníku, kterého se dopustil v rozsudku popsánymi jednáními a byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce 18 měsíců, pro výkon trestu byl zařazen do věznice s ostrahou, v další části rozsudku byl žalobce podle § 226 písm. c) tr. řádu zproštěn obžaloby pro v rozsudku popsáný skutek, v němž byl spatřován přečin úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, 4 tr. zákoníku ve formě spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku, neboť nebylo prokázáno, že skutek spáchal žalobce. K odvolání žalobce Krajský soud v Brně usnesením ze dne 17. 4. 2018, č.j. [REDAKCE] napadený rozsudek zrušil v odsuzující části a věc vrátil soudu I. stupně. Městský soud v Brně rozsudkem ze dne 9. 10. 2018, č.j. [REDAKCE] zprostil žalobce podle § 226 písm. c) tr. řádu obžaloby pro v rozsudku popsáný skutek, kterým měl být spáchán přečin úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, 4 tr. zákoníku, ve formě spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku, přečin podvodu podle § 209 odst. 1, 2 tr. zákoníku, ve formě spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku, neboť nebylo prokázáno, že skutek spáchal žalobce. Rozsudek nabyt právní moci dne 3. 11. 2018.

Uvedené skutečnosti byly zjištěny ze spisu Městského soudu v Brně, sp. zn. [REDAKCE]

5. Žalobce v rámci účastnického výslechu vypověděl, že trestní stíhání proti němu bylo vedeno asi 2,5 roku, nebyl omezen na osobní svobodě. V té době nechodil do práce, byl na úřadu práce. Před zahájením trestního stíhání na úřadu práce nebyl veden. Naposledy byl zaměstnán asi před 6 lety jako asistent učitele ve školství po dobu asi 10 let, skončil proto, že měl syndrom vyhoření, od té doby je nezaměstnaný. Poté co skončil s prací ve školství, byl asi půl roku nezaměstnán, pak pracoval pouze brigádně, což trvá i do současné doby. Žalobce má tři sourozence, kteří o trestním stíhání věděli, věřili, že je nevinný. Sám žalobce také věřil, že je nevinný. Matka žalobce o trestním stíhání věděla a věřila, že je nevinný. Otec žalobce umřel před dlouhou dobou. Žalobce má dva bratry, se kterými komunikuje normálně, tak tomu bylo i po dobu trestního stíhání a dále má sestru. Trestní stíhání žalobce nebylo medializováno. Před trestním stíháním se žalobce seznámil v současné době s již bývalou přítelkyní, se kterou má dítě, které se jmenuje Ch [REDAKCE] N [REDAKCE] D [REDAKCE] narozen [REDAKCE] [REDAKCE] Přítelkyně o trestním stíhání věděla, věřila, že žalobce je nevinný, nicméně jejich vztah šel z kopce, protože žalobce byl z toho nervózní, k lékaři nechodil,

vztah nefungoval, což odnášelo dítě, které stále brečelo, žalobce se stále hádal s přítelkyní, u které bydlel, ta jej pak vyhodila v průběhu trestního stíhání. Žalobce následně spával u kamarádů a stal se z něj bezdomovec, v té době byly synovi [REDAKCE] Na úřadu práce strávil asi 1 rok. V době trestního stíhání žalobce bral prášky na uklidnění, avšak jak již uvedl, k lékaři nechodil. V době, kdy žil se svou přítelkyní užíval lék [REDAKCE] a další prášky, ohledně kterých žalobce nebyl schopen říci, o jaké prášky se jednalo. Před trestním stíháním vedeným v rámci posuzovaného řízení byl žalobce již trestně stíhán, dostal podmíněný trest za trestný čin podvodu, což bylo asi 5 let před zahájením posuzovaného řízení, přesně si to žalobce již nevybavil.

6. Svědek E [REDAKCE] D [REDAKCE] je bratrem žalobce, věděl, že žalobce byl trestně stíhán, nevěděl však pro jaký trestný čin nebo jaké trestné činy. Žalobce říkal, že měl obavu, že bude zavřený. Před trestním stíháním žalobce chodil k lékaři, když psychicky nezvládal problémy v manželství kvůli synovi. Návštěvy lékaře žalobci nepomohly. Z trestního stíhání byl žalobce psychiky na dně. Vazebně trestně stíhán žalobce nebyl, jednalo se u něj o prvé trestní stíhání. Báł se žel bude zavřený, že nebude vidět svého syna. Celá rodina byla z toho psychicky špatná. Když byl žalobce trestně stíhán, také navštívil lékaře. Návštěvy lékaře žalobci nepomohly, stále byl psychicky na dně. V rodině jsou čtyři děti, tj. tři bratři a jedna sestra. V době trestního stíhání měl žalobce obavy o syna a začínal navazovat nový vztah. Nová známost žalobce o trestním stíhání věděla. V době, kdy byl žalobce trestně stíhán, užíval léky od svého psychiatra.
7. Svědkyně D [REDAKCE] K [REDAKCE] vypověděla, že je současnou přítelkyní žalobce už jeden rok, předtím byla se žalobcem v přátelském vztahu trvajícím tři roky. Ví o tom, že žalobce byl trestně stíhán, říkal, že byl trestně stíhán v období 2016 až 2018. O trestním stíhání sám moc mluvit nechtěl, byl uzavřen do sebe, psychicky byl úplně jinde. Svědkyně věřila, že je nevinný, žalobce měl po celou dobu hlavně psychické problémy, které snažil řešit jakoby léky, což mu samozřejmě nijak nepomáhalo, jeho stav se zhoršil, ještě více se uzavřel do sebe, nemohl vůbec fungovat. Navštěvoval psychiatra, který mu na psychický stav předepisoval léky, bral [REDAKCE] nějaké prášky na spaní. Před trestním stíháním byl žalobce se svým synem, který je na něj citově vázán a odnášel to nejvíce ze všech. Vazebně trestně stíhán žalobce nebyl, se synem se žalobce nestýkal, protože mu v tom bránil jeho osobní psychický stav, hlavně nedokázal s nikým komunikovat. Žalobce ještě v roce 2016 bydlel u své bývalé přítelkyně M [REDAKCE] která ho vyhazovala, u rodičů žalobce nebydlel, protože nechtěl být někomu na krku. V roce 2016 žalobce nebyl zaměstnán, nepracoval, jeho psychika byla natolik narušená, že nedokázal někde fungovat, natož aby někde pracoval, pořád řešil svůj aktuální stav. Nebyl zaměstnán nikoliv k vůli tomu, že mu vadilo trestní stíhání, ale že měl psychickou poruchu, tak to žalobce svědkyni říkal a hlavně nedokázal s okolím s rodinnou s lidmi okolo komunikovat. S nejbližší rodinou včetně svědkyně však žalobce komunikovat dokázal.
8. Podle § 1 odst. 1 zákona, stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.
Podle § 2 zákona, odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit.
Podle § 5 zákona, stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, b) nesprávným úředním postupem.
Podle § 7 odst. 1 zákona, právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.
Podle § 8 odst. 1 zákona, nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

Podle § 31 odst. 1 zákona, náhrada škody zahrnuje takové náklady řízení, které byly poškozeným účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu.

Podle § 31 odst. 3 zákona, náklady zastoupení jsou součástí nákladů řízení. Zahrnují účelně vynaložené hotové výdaje a odměnu za zastupování. Výše této odměny se určí podle ustanovení zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně.

Podle § 31a odst. 2 zákona, zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlídně k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Podle § 31a odst. 3 zákona, v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlídně se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu zejména k celkové délce řízení, složitosti řízení, jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení postupu orgánů veřejné moci během řízení a významu předmětu řízení pro poškozeného.

9. S ohledem na citovaná zákonná ustanovení dospěl soud po provedeném dokazování k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně. Žalobce požadoval zaplacení částky 40 000 Kč, jakožto finanční zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným trestním stíháním v posuzovaném řízení. Předpoklady pro vznik odpovědnosti státu za škodu podle zákona jsou jednak existence nesprávného úředního postupu či nezákonného rozhodnutí, vznik škody na straně poškozeného subjektu a příčinná souvislost mezi uvedenými. Existence všech těchto podmínek musí být v soudním řízení bezpečně prokázána, přičemž důkazní břemeno leží na poškozeném.
10. Je ustálenou soudní praxí, že podle zákona odpovídá stát i za škodu způsobenou zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu; protože zákon tento nárok výslovně neupravuje, vychází se z analogického výkladu úpravy nejbližší, a to z úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, ze které je považováno rozhodnutí, jímž se trestní stíhání zahajuje. Neposuzuje se tedy správnost postupu orgánů činných v trestním řízení při zahájení trestního stíhání (nejde o nesprávný úřední postup), rozhodující je výsledek trestního stíhání (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 6. 2012 sp. zn. 30 Cdo 2813/2011; rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 2. 1990 sp. zn. 1 Cz 6/90 publikovaný ve sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 35/1991; rozsudek ze dne 31. 3. 2002 sp. zn. 25 Cdo 1487/2001 publikovaný v souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu pod C 1813; posledně uvedené rozhodnutí je též dostupné na internetových stránkách Nejvyššího soudu ČR, www.nsoud.cz), tzn. že vznik nároku na náhradu škody není podmíněn tím, že by v řízení bylo prokázáno, že orgán činný v trestním řízení jednal v přímém rozporu se zákonem, nýbrž je založen na principu, podle kterého osoba zproštěná obžaloby má zásadně právo na náhradu škody způsobené rozhodnutím o zahájení trestního stíhání (i rozhodnutím o vazbě). Uvedené právo nemá pouze ten, kdo si vznesení obvinění zavinil sám a ten, kdo byl obžaloby zproštěn, nebo proti němuž bylo trestní stíhání zastaveno jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný, nebo že mu byla udělena milost, nebo že trestný čin byl amnestován, což však nebylo tvrzeno. Soudní judikatura výkladem zákona dovodila, že smyslu právní úpravy odpovědnosti za škodu odpovídá, aby každá majetková újma způsobená nesprávným či nezákonným zásahem státu proti občanovi byla odčiněna, a že je třeba vycházet z toho, že občan čin nespáchal, a že proti němu nemělo být trestní stíhání vedeno.
11. V posuzovaném případě se jednalo o zmíněné usnesení Policie ČR Policie ČR, Městské ředitelství policie Brno, ze dne 9. 11. 2016 o zahájení trestního stíhání žalobce sdělením obvinění podle § 160 odst. 1 trestního řádu obviněného ze spáchání přečinu podvodu podle § 209 odst. 1, 2, 3

trestního zákoníku, úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, 4 trestního zákoníku, spáchaného formou účastenství podle § 24 odst. 1 písmeno a) trestního zákoníku. Sdělení obvinění bylo odůvodněno zmíněnými skutečnostmi, které nasvědčovaly tomu, že byl spáchán trestný čin a byly důvody k podezření, že jej spáchala konkrétní osoba, tj. žalobce. Nelze dospět k závěru o bezdůvodném zahájení trestního stíhání. Také soud nedospěl k závěru, že by se žalobce podílel na zahájení trestního stíhání proti jeho osobě, nebo že by si trestní stíhání sám zavinil. Žalobce netvrdil, že by orgány činné v trestním řízení postupovaly vůči němu záměrně nesprávně, nebo se jej snažily záměrně kriminalizovat. Trestní stíhání žalobce bylo skončeno dne 3. 11. 2018, kdy nabyl právní moci rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 9. 10. 2018, kterým byl žalobce podle § 226 písm. c) tr. řádu zproštěn obžaloby.

12. V daném případě je splněn zmíněný předpoklad v podobě nezákonného rozhodnutí a je založen nárok na náhradu škody ve smyslu § 1, § 2 zákona (o čemž není mezi účastníky sporu). Nejvyšší soud ČR v rozsudku ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011 konstatoval, že „*žadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, se poskytuje podle § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., jenž je normou s relativně neurčitou hypotézou, která není stanovena přímo právním předpisem, a jenž tak přenechává soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Soudy při stanovení formy či výše zadostiučinění vychází především z povahy trestní věci, též z délky trestního stíhání, a především dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry poškozené osoby. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namíste pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat.*“. V odůvodnění citovaného rozhodnutí Nejvyšší soud ČR dále blíže objasnil, co se rozumí povahou trestní věci, délkou trestního řízení a následky způsobenými trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby a dále uvedl, k jakým okolnostem, vedle shora uvedených kritérií, je třeba při stanovení formy a výše zadostiučinění přihlídnout, a uzavřel, že „*v konečném důsledku musí výše soudem přiznaného zadostiučinění odpovídat výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích (poměřovaných zejména s ohledem na uvedená kritéria) shodují. Jinak vyjádřeno, výše přiznaného zadostiučinění by se neměla bez zjevných a podstatných skutkových odlišností konkrétního případu podstatně odlišovat od zadostiučinění přiznaného v případě skutkově obdobném. Významnější odchylka je v tomto směru možná jen tehdy, bude-li též soudem rádně a přesvědčivě zdůvodněna.*“. Žalobce však musí prokazovat intenzitu tvrzené újmy, odůvodňující požadované peněžní odškodnění. Ve shodě se závěry učiněnými Nejvyšším soudem ČR v citovaném rozsudku se soud zabýval a) povahou trestní věci, b) délkou trestního stíhání, c) dopady trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce, d) okolnostmi, za nichž ke vzniku nemajetkové újmy mělo u žalobce dojít, které však již byly zohledněny výše, tj. okolnosti vydání usnesení o zahájení trestního stíhání, projevující se například ve zjištění, že trestní stíhání bylo proti poškozenému zahájeno zjevně bezdůvodně nebo dokonce s cílem jej poškodit (v takovém případě bude poškozený zahájení trestního stíhání vnímat obzvláště úkorně), což v daném případě ani žalobce netvrdil. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namíste pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, uveřejněný pod číslem 122/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).
13. Pod kritériem povaha trestní věci se má na mysli zejména závažnost trestného činu kladeného osobě poškozené za vinu, neboť ta zpravidla přímo úměrně zvyšuje intenzitu, s jakou osoba poškozená konkrétní trestní řízení proti ní vedené negativně vnímá. Ta souvisí i s hrozbou trestního postihu (druhem a výší trestu) a případného společenského odsouzení, jež se zrcadlí v charakteru veřejného zájmu chráněného trestními předpisy v konkrétním případě (tedy v těch veřejných hodnotách, které jsou chráněny konkrétní skutkovou podstatou obsaženou ve zvláštní části trestního zákoníku). Například újma bude obecně větší v případě trestního stíhání pro zločin

vraždy, za který hrozí uložení základního trestu odnětí svobody v rozmezí deset až osmnáct let (§ 140 odst. 1 trestního zákona), než v případě přečinu podvodu, za který hrozí uložení trestu odnětí svobody až na dvě léta, zákaz činnosti nebo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty (§ 209 odst. 1 trestního zákona), přičemž obviněný podvodník nebude vystaven takovému společenskému odsudku jako domnělý vrah. Žalobce byl trestně stíhán pro zmíněné méně závažné trestné činy, což je patrné již z jejich označení „přečin“, avšak v již závažnější skutkové podstatě a hrozil mu za přísněji trestaný trestný čin podvodu trest odnětí svobody v rozmezí dvě léta až osm let. Jedná se o trestný čin středně závažného charakteru.

14. Kritérium délky trestního řízení zohledňuje zejména to, po jak dlouhou dobu zásah do osobnostních složek jednotlivce v důsledku proti němu vedeného trestního řízení trval. Lze zde vyjít případně z toho, že trvání trestního stíhání může způsobovat kontinuální nárůst újmy projevující se v osobnosti člověka; délka trestního stíhání však na druhou stranu, zejména v případě uvádajícího zájmu společenského prostředí o daný případ, nemusí mít nutně za následek narůstající dotčení integrity poškozeného a mohlo by být v takových poměrech uvažováno o poklesu intenzity újmy v průběhu plynutí času. Je vždy na místě porovnávat vliv tohoto kritéria s ostatními a nečinít z něj mechanicky určující hledisko. V posuzovaném případě byl žalobce trestně stíhán v době od 9. 11. 2016, kdy bylo zahájeno jeho trestní stíhání do 3. 11. 2018, kdy nabyl právní moci zprošťující rozsudek ze dne 9. 10. 2018. Z uvedeného vyplývá, že trestní stíhání nelze považovat za déletrvající.
15. Kritérium následků způsobených trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby umožňuje zohlednění individuálních následků trestního stíhání v osobnostní sféře poškozené osoby, jež mohou být umocněny či zmírněny v důsledku objektivních skutečností daného případu. Jinými slovy řečeno, negativní dopady zahájeného trestního stíhání do osobnosti člověka - morální narušení osobnosti (integrity) poškozeného v době trestního stíhání a narušení její profesní, soukromé, rodinné, popřípadě i jiné sféry života (viz výše) - mohou být zvýrazněny či naopak potlačeny podle intenzity naplnění prvních dvou kritérií. Které konkrétní složky osobnosti mohou být zahájením a vedením trestního stíhání v konkrétním případě narušeny, nelze předem taxativně stanovit.
16. Žalobce tvrdil negativní dopady trestního stíhání spočívající v tom, že trestní stíhání negativně ovlivnilo jeho psychiku, byl viditelně stresován, což se projevilo na jeho zdravotním stavu a obavami o jeho nezletilého syna. Tato tvrzení nepochybně směřují právě ke kritériu následků způsobených trestním stíháním. Právní řád a judikatura sice reflektují skutečnost, že trestní stíhání negativně působí na soukromý a osobní život, nicméně i za této situace je však třeba, aby poškozený, tj. v tomto případě žalobce takto tvrzené následky trestního stíhání v jeho osobnostní sféře také náležitě prokázal, neboť samotná existence nezákonného rozhodnutí sama o sobě není dostačující k prokázání vzniku nemajetkové újmy (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 1747/2014).
17. Žalobce k prokázání dopadů trestního stíhání do jeho osobnostní sféry navrhl účastnický výslech, v jehož rámci vypověděl, že nebyl omezen na osobní svobodě, příbuzní i on věřili, že je nevinný, trestní stíhání nebylo medializováno, bral prášky na uklidnění, lékaře nenavštívil, 1 rok byl veden na úřadu práce. Dále k návrhu žalobce byli vyslechnuti svědci E. [REDACTED] D. [REDACTED] (bratr žalobce) a D. [REDACTED] K. [REDACTED] (současná přítelkyně žalobce), kteří vypověděli, že žalobce před trestním stíháním chodil k lékaři, dále kvůli synovi psychicky nezvládal problémy v manželství, navštěvoval psychiatra, psychické problémy se snažil řešit léky, bral [REDACTED] což však nepomohlo, měl obavy, že bude zavřený a neuvidí syna, z důvodu psychického stavu se nestýkal se synem, v roce 2016 nebyl z důvodu psychické poruchy zaměstnán, v době trestního stíhání navazoval novou známost. Z uvedeného tak vyplývá, že co se týká psychických problémů žalobce, tyto zde byly již před zahájením trestního stíhání, žalobce již v té době navštěvoval

psychiatra, neboť nezvládal manželské problémy a bral na lékařský předpis dostupný lék [REDAKCE] který působí proti úzkosti, snižuje psychické napětí a strach, má utišující účinek. V době trestního stíhání však žalobce již lékaře nenavštěvoval, což svědčí o tom, že svému psychickému stavu žalobce takovou pozornost nevěnoval, ačkoli mu tento stav bránil ve styku se synem a být zaměstnán. Soud zde neshledal příčinnou souvislost mezi trestním stíháním žalobce a psychickým stavem žalobce, když zhoršený psychický stav měl žalobce před trestním stíháním, ale v průběhu trestního stíhání ani přes psychické problémy žalobce lékaře nenavštívil, a to ani přes popsání omezení způsobená právě zhoršeným psychickým stavem. Nelze tak shledat ani příčinou souvislosti mezi trestním stíháním a tvrzenými obavami žalobce o svého nezletilého syna. Žalobce měl v době trestního stíhání též oporu v rodině, která včetně jeho věřila v jeho nevinu, žalobce nebyl vazebně stíhán, trestní stíhání medializováno nebylo.

18. Na základě takto zjištěných skutečností, dospěl soud k závěru, že žalobce byl trestně stíhán pro trestné činy, u kterých byl již ohrožen zvýšenou sazbou trestu odnětí svobody, trestní stíhání žalobce nelze považovat za déletrvajícím a u žalobcem popsaných následků, které mu měly být v souvislosti s trestním stíháním způsobeny v jeho osobnostní sféře, nebyla shledána existence příčinné souvislosti mezi trestním stíháním v rámci posuzovaného řízení a žalobcem zmíněnými následky. Za takto zjištěného skutkového stavu je v daném případě zcela dostačující formou zadostiučinění konstatování vydání nezákonného rozhodnutí v posuzovaném řízení, když tato forma zadostiučinění již byla žalobci poskytnuta žalovanou v dopise ze dne 3. 10. 2019. V řízení nebyly prokázány žalobcem tvrzené následky, které by poskytnutí formy odškodnění v podobě peněžitého zadostiučinění již vyžadovaly. Soud proto žalobu pro její nedůvodnost ve výroku I. zamítl.
19. Výrok II. o nákladech řízení je odůvodněn podle § 142 odst. 1 občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“), podle úspěchu ve věci za použití § 151 odst. 1 o.s.ř., podle kterého účastníku který měl ve věci plný úspěch přízná soudu náhradu nákladů potřebných účelnému uplatnění nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. V posuzovaném případě byla zcela úspěšná žalovaná, proti které byla žaloba v celém rozsahu zamítnuta a vzniklo jí tak právo na náhradu nákladů řízení vůči žalobci, které jsou ve smyslu § 151 odst. 3 o.s.ř., ve spojení s § 1 odst. 3 písm. a), c), vyhlášky č. 254/2015 Sb., představovány částkou 600 Kč za dva úkony každý v částce 300 Kč (vyjádření ze dne 6. 12. 2019 a účast na jednání soudu dne 5. 8. 2020). Ve smyslu § 160 odst. 1, o.s.ř., byla lhůta k plnění stanovena v délce 3 dnů.

Poučení

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení opisu jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze, prostřednictvím soudu zdejšího. Nesplní-li povinný dobrovolně co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněná podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo návrh na exekuci.

V Praze dne 10. března 2021

JUDr. Zdeněk Douděra v.r.
soudce